

DE KLEINE UIL

Lene Mayer-Skumanz / Salvatore Sciascia

Chantel Bolster, Cynthia Deen (Translatie)

Lang geleden, toen de dieren en de mensen nog dezelfde taal spraken woonde er in het bos achter de Droombergen een kleine uil. Ze was de jongste van zes kleine uiltjes en had als laatste het hol in de oude boom verlaten. De uilenouders leerden haar hoe ze moest vliegen, hoe ze muizen moest vangen en hoe ze zonnebaden moest nemen. Toen zeiden ze: "Heb moed, kleine uil! Vlieg de wereld maar in!" "Ben ik daar nog niet te klein voor?" vroeg de kleine uil. De uilenouders kraakten met hun snavel en snoeven toen geduldig: "De Grote-Uil-die-alles-geschapen-heeft beschermt je op je reis! En de regels ken je. Dood je voedsel snel, zodat het geen pijn lijdt, dan smaakt het ook beter.

Geniet van al het licht al is het nog zo zwak. En wat het vliegen over grotere afstanden betreft... nou: vliegen oefen je door te vliegen, meer is daar niet over te zeggen." De kleine uil draaide haar kop naar alle kanten om haar ouders en haar boomhol nog een keer goed te bekijken. Ze snoof en krijste tot het afscheid. Toen spreidde ze haar vleugels en vloog weg. Het bos achter de Droombergen was groot en vol dieren. Toen de uil een tijdje had gevlogen vond ze op een open plek in het bos een rotsachtige heuvel.

Ze ging op de met mos begroeide top zitten, knipperde met haar ogen in de laagstaande zon en was blij. Onder haar op een steen die nog warm was van de zon, lag een wilde kat. Vier zwarte strepen liepen van haar neus omhoog naar haar voorhoofd. Haar dikke ringstaart bewoog voorzichtig toen ze haar kop ophief en haar ogen op de kleine uil richtte. "Een uil! Je komt als geroepen. Geef mij antwoord: hoe kan het dat Grote-Wilde-Kat-die-alles-geschapen-heeft toestaat, dat er katten zijn die zich laten temmen?" "Wat wat...?" blafte de kleine uil verrast. "Nog nooit heb ik zo ver gelopen als gisteravond - tot aan de beek die van de Droombergen naar beneden bruist. Daar zag ik een mensenbouwwerk van hout en steen en rondom rook het naar vet pluimvee. Maar ik zat vol en wilde alleen vanuit de verte een beetje toekijken... Voor het bouwwerk zat een mens. Deze had een kat op schoot en aaide haar. Ze beet en krabde niet, maar snorde alleen. Ik kreeg het er koud van. Zich laten aanraken - krrr! Hoe is het mogelijk?" De kleine uil bukte zich, schudde haar kop heen en weer en tsjirpte: "Hoe moet ik dat weten?" De wilde kat richtte zich op, haar ringstaart werd dikker en de haren gingen overeind staan. Haar ogen bliksemde groen en geel.

"Dat vraag jij?" snoof de kat. "Jij bent toch een uil! Uilen zijn wijs en weten het antwoord op alle vragen van de wereld!" "Dat wist ik niet", zei de kleine uil geschrokken. "Waarom besta jij dan?" snoof de wilde kat. "Schaam je en zorg dat je verder vliegt!"

De kleine uil was zo verbluft, dat ze haar vleugels spreidde en wegvloog. Ze vond een boom met een hoge stam en een brede kroon die in de ondergaande zon schitterde. De kleine uil ging op de onderste tak zitten en probeerde na te denken. Toen ruiste er iets met zware vleugels van de grond naar boven. Het kraakte en fladderde luid en al snel zat er een pauw naast de kleine uil. De tak schommelde door het gewicht. "Weer eens gelukt!" kweekte de pauw. "Iedere avond voor het slapengaan dezelfde inspanning! Waarom kan ik niet net zo goed vliegen als ik kan lopen? - Hee, wie zit daar? Kleintje hoor eens, dit is MIJN slaapboom!" "Sorry!" rochelde de kleine uil. De pauw schudde zijn prachtige veren en zei: "O, een uil, naar de stem te horen. Dat treft." Hij rangschikte zijn staartveren en liet ze recht naar beneden hangen.

Toen ging hij verder. "Ik heb nog een vraag die mij maar niet met rust laat. Waarom heeft de Grote-Pauw-die-alles-geschapen-heeft zo weinig slaapbomen voor ons laten groeien?" "Eh... eh... wat?" snoof de kleine uil. "Nou je ziet toch wat een lange staart ik heb", zei de pauw. "Ik kan daarmee pronken. Maar wanneer ik wil slapen veroorzaakt hij moeilijkheden. Alleen heel hoge bomen met rechte takken bovenin zijn geschikt voor mij. Daar zijn er in dit bos te weinig van!" "Je hebt deze toch?" fluisterde de uil. "Ik zou er graag drie of vier willen hebben, zodat ik kan kiezen", riep de pauw. "Antwoord mij daarom: waarom is daar niet voor gezorgd?" "Dat weet ik niet", antwoordde de kleine uil. De pauw boog haar kop, zodat haar blauwe vederkroon bijna de borstveren van de kleine uil raakte. "Dat weet jij niet? Hoezo weet jij dat niet? Uilen weten toch de antwoorden op alle vragen van de wereld!" "Ik wist niet dat dat een wereldvraag was", bekende de kleine uil. "Kleine domkop, dan ben jij helemaal geen echte uil!" kakelde de pauw. "Schaam je en zorg dat je verder vliegt." Geschrokken vloog de kleine uil weg.

Ze vond een rots met een klein hol en ging in een nis zitten om uit te rusten en na te denken. "Waarom moet ik me schamen?" zei ze tegen zichzelf. "Waarom moet ik de antwoorden weten op de vragen van de wereld? Hoe kan het dat de wilde kat van een Grote-Wilde-Kat-die-alles-geschapen-heeft spreekt en de pauw over een Grote-Pauw-die-alles-geschapen-heeft, als het toch de Grote-Uil is die alles geschapen heeft?"

De zon was achter de Droombergen ondergegaan. Aan de westelijke hemel fonkelde de avondster en langzaam kwam de maan boven de toppen van de bomen. Zijn stralen bereikten ook het hol in de rotsen en de kleine uil verheugde zich over het zilverkleurige licht.

"Tijd om uit te vliegen!" piepte een stem achter haar. "Wat een zachte nacht! Dank aan de Grote-Vleermuis-die-alles-geschapen-heeft!" De kleine uil draaide haar kop om en ontdekte een vleermuis die ondersteboven aan de wand hing. Met de tenen van haar achterpoten en de beide duimnagels had ze zich aan de rotsen vastgeklemd. Nu spreidde ze de vlieghuid iets uiteen om zich in te vetten. Met de tong ving ze de olieachtige vloeistof op die uit een opening boven haar neusgaten kwam. Deze verdeelde ze snel over de hele huid. "Oei oei oei, dat stinkt!" ontglipte het de kleine uil.

"Het ruikt sterk!" bevestigde de vleermuis. "Daarom ben ik geen voedsel voor jou, mijn liefste. Jij bent toch een uil, of niet?" "Ja, maar slechts een kleine en misschien wel helemaal geen echte...!" "Ts-ts-ts, een uil is een uil, en uilen weten het antwoord op de vragen van de wereld", zei de vleermuis. "Ik heb een vraag mijn liefste." De vleermuis bewoog zich al hangende aan de rand van de nis voort en hing nu voor het gezicht van de kleine uil. "Kijk eens hoe vindingrijk ik gebouwd ben", piepte ze, "prima uitgerust voor alles! Ook in de donkerste nacht vind ik mijn muggen. Ik schreeuw naar ze en als de echo terugkomt, fladder ik er naar toe en hap toe. Maar één ding doet me veel verdriet: Ik kan elk jaar maar één kind ter wereld brengen. Vlinders en motten leggen vele, vele eieren, achter een egelmoeder trippelt een lange

rij egeltjes en vossen hebben minstens drie jongen. Waarom gunt de Grote-Vleermuis-die-alles-geschapen-heeft mij slechts één enkel kind?" "Dat weet ik niet", antwoorde de kleine uil. De vleermuis schommelde verbaasd naar voren en weer terug. "Dat weet jij niet? - Waarom moet ik dat geloven?" "Ik weet het niet", herhaalde de kleine uil en kreunde van verdriet. "Wie moet het dan weten als jij het niet weet?" vroeg de vleermuis droevig. "Misschien doe jij gewoon te weinig je best bij het nadenken, klopt dat? Kom je terug als het antwoord je te binnen is geschoten?" De kleine uil rukte vurig haar kop. "Goed", piepte de vleermuis en spreidde haar vlieghuid uit en vloog de nacht in. Haar snelle, hoge schreeuwen deden de lucht trillen. Na haar kwamen er nog veel andere vleermuizen uit het binnenste van het hol. De kleine uil keek ze na en zag hoe ze in een zigzagvlucht door het maanlicht schommelden.

Ondanks haar verdriet merkte de kleine uil dat ze honger had gekregen. Ze bracht de nacht door met jagen en doodde haar muizen bliksemsnel. Toen ze zo vol was dat ze geen hap meer door haar keel kon krijgen, zei ze tegen een muis die ze onder de aarde hoorde trippelen: "Zeg muis daar beneden, geef eens antwoord: welk machtig wezen heeft jou en mij en alles geschapen?" Na een tijdje piepte er een stem uit een holletje: "De-Grote-Muis, wie anders? Dat weet je heel goed, jij oude allesweetster! Waarom vraag je dat? Wil je mij uit m'n holletje lokken? Jouw soort is er de schuld van als er weer wat van ons weg zijn. Wist ik maar waarom jullie uilen niet als graseters geschapen zijn!" "Of als graaneters", snoof de kleine uil. "Nee, het graan is van ons", piepte de muis al veel zachter; en toen bleef het stil.

De kleine uil vloog verder en zocht een hoge boomtop uit om te rusten. "Hu-hu-hu; ik ben geen allesweetster", huilde ze. "Ik ben een nietsweetster, dat weet ik heel zeker." Ver beneden haar gleed een grijze schaduw met een dikke ringstaart voorbij. "Zo!" bromde een stem. "Een klein beetje kennis, dun als een snorhaar, is al voorhanden." De kleine uil draaide de kop naar alle kanten. "Ik zal leren", snoof ze en viel in slaap.

Toen het morgenrood door de bladeren schitterde, was de kleine uil al weer opgewekt en verheugde zich over de rode schijn. "Wat zal ik vandaag allemaal tegenkomen en leren?" vroeg ze. Ze spreidde haar vleugels uit en vloog geluidloos en snel over het bos in de richting van de Droombergen. Ze zag de beek onder haar schuimen en glinsteren, vloog lager en ontdekte de mensenbouw waar de wilde kat over gesproken had. Rondom was alles rustig, op een paar kippen na die naar wormen zochten. Iets verder echter, beneden aan de beek, zong een mensenstem. De kleine uil vloog naar het lied en vond een vrouw die water haalde.

De uil ging in een bessenstruik zitten en rochelde: "Je hebt een mooie stem, veel mooier dan de mijne". De vrouw keek op en lachte. Toen zei ze tot de kleine uil: "Stel je voor dat alle wezens dezelfde eigenschappen zouden hebben. Zou dat niet saai zijn? Jij bijvoorbeeld, ziet en hoort beter dan mij, en dan hebben we het nog niet eens over het vliegen." "En waarom zing je?" vroeg de kleine uil. "Wil je de grenzen van je voedselgebied als een eiland verdedigen?" "Ik zing zodat het werken me makkelijker afgaat", zei de vrouw. "En soms zing ik ter ere van de Grote-Moeder-die-alles-geschapen-heeft." "Waar woont zij?" vroeg de kleine uil. "Overal", zei de vrouw. "Mensenogen kunnen haar niet zien. De zon, maan en sterren zijn slechts als versiering op haar kleed..." "En als ik je nu vertel", fluisterde de uil, "dat de vissen in de beek het hebben over een Grote-Vis-die-alles-geschapen-heeft?" "Dat zou de Grote-Moeder helemaal geen pijn doen", zei de vrouw. "Zij heeft een hart voor alles wat geschapen is." De kleine uil rukte de kop heen en weer en dacht na. "Is ze blij wanneer jij voor haar zingt?" "Ik hoop het", zei de vrouw. "Ik vraag haar ook veel dingen. Dat het dak van mijn hut het nog veel jaren volhoudt, dat mijn kippen veel kuikens uitbroeden en dat wij gezond mogen blijven, mijn kind en ik..." "Jij maakt je zorgen om dingen die morgen kunnen gebeuren?" "Dat doe ik zeker", zei de vrouw. "Weet jij of het vandaag nog gaat regenen? Ik wil toch graag mijn was droog krijgen". "De lucht ruikt niet naar regen", zei de kleine uil, krijste een afscheidsgroet en vloog stroomafwaarts weg.

De zon scheen de hele dag en de kleine uil nam een uitgebreid zonnebad. Ze kon daar goed bij nadenken. 's Avonds vloog ze naar de hellingen van de Droombergen. Toen het nacht geworden was, zag ze tussen de bomen iets oplichten als een gouden ster. Ze vloog de schemer in en ontdekte een kleine houten hut. Het lichtschijnsel kwam uit een opening in de wand en lokte de nachtvinders. Ook de kleine uil voelde zich door het licht betoverd. Ze kwam steeds dichterbij tot ze op een smalle plank voor de opening zat. Het warme schijnsel beviel haar zo goed, dat ze het uilen-liefdeslied begon te zingen. Ze snurkte, huilde en krijste. "Een uil op mijn vensterbank", zei een diepe stem. "Wees welkom!" De kleine uil knipperde met de ogen om behalve het licht ook de mens te zien. Het was een oude man.

De Kleine Uil vroeg aan de oude man: "Wat doet u daar?"

"Ik lees", zei hij en verjoeg voorzichtig de vlinders van een wit blad.

"De dag was mij te kort, dus lees ik in het licht van mijn lamp verder. Het is een boek over de Grote-Vader-die-alles-geschapen-heeft".

"Waar woont hij?", vroeg de Kleine Uil. "Overal", antwoordde de oude man. "In het rijk der hemelen, dat mijn ogen nog niet kunnen zien, en in het hart van de mens."

"Vraagt u hem dingen over morgen?", vroeg de Kleine Uil. "Jazeker", zei de oude man. "Maar meer nog vraag ik hem dingen over vroeger. Ik heb zoveel dingen gezien in mijn leven die in zijn ogen niet zouden kunnen bestaan. Dat houdt mij erg bezig".

"Als ik u nu zou vertellen", lispelde de Kleine Uil, "dat de nachtvlinder sprak over een Grote-Nachtvlinder-die-alles-geschapen-heeft..."

De oude man lachte meelijdend. "Hoe kunnen zij zich de Grote Vader ook anders voorstellen?" "Misschien als Grote Moeder, zoals de vrouw beneden bij de beek?" De oude man fronsde zijn voorhoofd.

"Ik heb haar al veel over de Grote Vader verteld. Helaas tot nu toe tevergeefs, zoals jouw opmerking verraadt. Ik hoop echter, dat zij op een dag het juiste ervan zal inzien."

"Is de Grote Vader beledigd, als deze vrouw hem Grote Moeder noemt?", vroeg de Kleine Uil. De oude man dacht lang na. "Dat is een bijzondere vraag. Ik geloof het niet. De Grote Vader is goedmoedig. Ik geloof eerder, dat zij mij daarmee een beetje krenkt, zijn trouwe dienaar..."

"Laat dat uw hart niet bezwaren", zei de Uil, siste als afscheid en ging ervandoor.

De volgende dag vloog de Kleine Uil naar de beek terug. Deze keer vond zij niet de vrouw, maar een kind. Het zat aan de oever met een kat op schoot, liet zijn benen in het water bengelen en keek naar de vissen. De zon scheen op het kind met de kat, op water, stenen en gras. Geluidloos ging de kleine Uil op een boomstronk zitten. Haar scherpe ogen konden alles ook goed vanuit de verte zien: Hoe het kind de kat aaide. Hoe de kat genoot van het strelen, zodat ze zelfs de vissen vergat. Hoe de golfjes glinsterden. De Uil verheugde zich over dat alles.

Of het kind ook een eigen naam had voor het Wonderbare, dat alles geschapen had en de zon over alles liet schijnen? Misschien wist het kind er geen naam voor, maar het zat er middenin, dat voelde de Kleine Uil heel duidelijk. En morgen en overmorgen waren er niet en waren niet belangrijk. En gisteren en eergisteren waren ver weg, ergens in het verleden, en deden er niet toe.

De Kleine Uil bewoog haar kop naar alle kanten en dacht aan alle namen die aan het Wonderbare gegeven werden. "Jij; Grote-Uil-die-alles-geschapen-heeft, grote-Wilde-Kat, Grote-Pauw, Grote-Vleermuis, Grote-Moeder, Grote-Vader....Men zou je ook Grote-Geheim-dat-er-altijd-zal-zijn kunnen noemen, siste de Kleine Uil. De Kat opende één oog en knipoogde naar de Uil. "Waarom niet?", miauwde ze lui.

Na zonsondergang vloog de Kleine Uil terug naar het bos. Ze zocht naar het muizenhol, vond het en riep naar binnen: “Hoe-oe! Al wat leeft, leeft van leven!

Ook jullie maïskorrels hebben levenskracht!”

Toen ze verder vloog, kwam de vleermuis haar tegemoet.”Wat kun jij goed vliegen”, sprak de Kleine Uil. “Als jij meer dan één kind in jouw lijf moest dragen, was je zeker te zwaar voor jouw vlieghuid”. “Zou kunnen”, stemde de vleermuis in.

De Kleine Uil zweefde over de slaapboom van de pauw.”Arme ijdele kerel”, dacht ze. “Hij behoort tot het pluimvee, net zoals de kippen, en toch wil hij meer dan één slaapboom voor zichzelf”.

Ze vloog verder en zag dat de wilde kat op een brede tak lag te luieren. Haar ogen gloeiden op toen ze de Kleine Uil in de gaten kreeg.”En, al wijzer geworden”, blies ze. “Nog niet zo erg, maar ik ben klein en leer nog steeds”, siste de Kleine Uil tevreden. “Overigens, ook ik zag een kat die zich strelen liet. Niet eens de vissen in de beek konden hem uit de schoot van het kind lokken”. “Ongehoord!”, blies de wilde kat.

“Als alle schepselen gelijk waren en hetzelfde voelden, zou dat niet saai zijn?”, vroeg de Kleine Uil.”Is het niet goed, dat het-Grote-Geheim-dat-jij-Wilde-Kat noemt, vele mogelijkheden toelaat?”

De wilde kat zweeg, en de Kleine Uil vloog verder.

Tenslotte bezocht ze ook haar ouders in het hol waar ze geboren was. De uilenouders reutelden haar welkom.” Heeft de Grote-Uil-die-alles-geschapen-heeft je veel laten ervaren?”

“Dat heeft ze”, antwoordde de Kleine Uil tevreden. “En van nu af aan zal ik jullie en alle wezens daarover vertellen”. “Doe dat, mijn kind”, snoof de uilenmoeder. En de uilenvader zei:”Alleen bij de mensen zal het je zwaar vallen. Zij zijn moeilijk op andere gedachten te brengen”. De Kleine Uil rukte met zijn kop.

“Ik vlieg net zolang, tot ik er één vind die me gelooft”, krijste ze.

END